

**Program współpracy
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami,
o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności
pożytku publicznego i o wolontariacie
na terenie gminy Tuchola
na 2023 rok.**

Wstęp

Rada Miejska w Tucholi uznając, że organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego:

- 1) stanowią dobrą bazę dla rozwoju społeczności lokalnej,
- 2) skupiają osoby najaktywniejsze i najbardziej wrażliwe na sprawy społeczne mieszkańców gminy,
- 3) wspierają samorząd w realizacji części jego zadań,

uchwala niniejszy Program jako wyraz długofalowej polityki Gminy Tuchola wobec organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego na rzecz mieszkańców gminy.

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

Ilekcroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm.);
- 2) dotacji - rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.);
- 3) konkursie - rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
- 4) Radzie – rozumie się przez to Radę Miejską w Tucholi;
- 5) Burmistrzowi – rozumie się przez to Burmistrza Tucholi;
- 6) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy;
- 7) inicjatywie lokalnej – rozumie się przez to złożenie przez mieszkańców gminy Tuchola, bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub

- podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, wniosku o realizację zadania publicznego zgodnie z art. 19b-19h ustawy;
- 8) komisjach konkursowych – rozumie się przez to komisje konkursowe do opiniowania ofert na realizację zadań publicznych;
 - 9) podmiotach ekonomii społecznej – rozumie się przez to podmioty prawne działające w obszarze ekonomii społecznej, w tym: stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie (w tym socjalne), Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Zakłady Aktywności Zawodowej;
 - 10) Programie – rozumie się przez to Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie gminy Tuchola na rok 2022.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe programu

1. Celem głównym programu jest budowanie partnerstwa między Gminą Tuchola a organizacjami pozarządowymi.
2. Celami szczegółowymi programu współpracy są:
 - 1) wypracowanie wieloletniego modelu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a gminą,
 - 2) stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców gminy,
 - 3) budowanie partnerskiej współpracy opartej o wzajemne zaufanie stron,
 - 4) wspieranie i promowanie działań organizacji pozarządowych realizujących zadania własne gminy,
 - 5) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspakajanie potrzeb społecznych,
 - 6) budowanie partnerstwa między Gminą Tuchola a podmiotami ekonomii społecznej.

Rozdział III

Zasady współpracy

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi wynika z woli partnerów i opiera się na przyjętych wspólnie zasadach:

- 1) **pomocniczości** – Burmistrz zleca realizację zadań publicznych, a organizacje pozarządowe zapewniają ich wykonanie w sposób profesjonalny, terminowy i spełniający oczekiwania odbiorców,
- 2) **suwerenności stron** – partnerzy mają prawo, w ramach zawartych umów, do samodzielnego wyboru sposobu, metod, czasu i miejsca realizacji zadań oraz osób je realizujących, a także przyjmują na siebie odpowiedzialność za osiągnięcie zaplanowanych efektów,
- 3) **partnerstwa** – partnerzy dążą do kompromisu, uwzględniają zgłaszane uwagi, wyjaśniają rozbieżności, wysłuchują siebie wzajemnie, wymieniają poglądy, konsultują pomysły, wymieniają informacje, aktywnie uczestniczą we współpracy,

- 4) **efektywności** – partnerzy uznają za podstawowe kryterium zlecenia zadań publicznych osiągnięcie maksymalnych efektów z ponoszonych nakładów,
- 5) **uczciwej konkurencji i jawności** – partnerzy są rzetelni i uczciwi, działania i procedury są przejrzyste, decyzje są obiektywne, wszyscy potencjalni realizatorzy zadań publicznych mają jednakowy dostęp do informacji i jednakowe możliwości ubiegania się o dotacje.

Ważnym elementem współpracy są działania obu stron zmierzające do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1062 ze zm.).

Rozdział IV Zakres przedmiotowy

Przedmiotem współpracy Gminy Tuchola z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

Rozdział V Priorytetowe obszary zadań publicznych

1. Do zadań publicznych Gminy Tuchola, realizowanych w 2023 roku przy udziale organizacji pozarządowych, należą:
 - 1) zadania z zakresu pomocy społecznej;
 - 2) zadania z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
 - 3) zadania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
 - 4) zadania z zakresu ochrony zdrowia;
 - 5) zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
 - 6) zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
 - 7) zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.
2. Wśród dokumentów strategicznych i programowych gminy wskazujących priorytetowe zadania publiczne w 2023 roku należy wymienić:
 - 1) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020-2024;
 - 2) Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2023;
 - 3) Program Ochrony Zdrowia Mieszkańców Gminy Tuchola na lata 2022-2026;
 - 4) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tuchola na lata 2022-2025;
 - 5) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola na lata 2023-2027;
 - 6) Program „Koperta życia”.

Rozdział VI Formy współpracy

1. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi może mieć charakter finansowy i pozafinansowy.
2. **Współpraca o charakterze finansowym**, polegająca na zleceniu realizacji zadań publicznych, może odbywać się w formach:
 - 1) powierzenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i udzieleniu dotacji na finansowanie ich realizacji;
 - 2) wsparcia wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji;
3. Wspieranie i powierzenie, o których mowa w ust. 2, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert i na podstawie art.19a ustawy, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
4. Organizacje pozarządowe mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej, zgodnie z art.19b ustawy.
5. Burmistrz może zlecić także realizację zadania publicznego, w sposób o którym mowa w art. 16a ustawy.
6. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się również w formie umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 ze zm.) oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.).
7. **Współpraca pozafinansowa gminy** z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego może odbywać się w formach:
 - 1) użyczenia sprzętu, bezpłatnego udostępniania sali urzędu, środków transportu i innych środków technicznych,
 - 2) koordynowania działań wspólnych przedsięwzięć (np. wspólne organizowanie konferencji czy współpraca przy świadczeniu konkretnych usług na rzecz lokalnej społeczności),
 - 3) doradztwa i udzielania pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym,
 - 4) bieżącej wymiany informacji pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi,
 - 5) organizowania szkoleń i doradztwa dla organizacji pozarządowych,
 - 6) promowania działalności organizacji pozarządowych i pomocy w tworzeniu jej dobrego wizerunku.
8. W ramach współpracy pozafinansowej Gmina Tuchola może wspierać podmioty ekonomii społecznej poprzez promocję ich produktów/usług oraz uwrażliwiać na dokonywanie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.
9. Organizacje pozarządowe nieformalne mogą liczyć na wsparcie ze strony gminy w zakresie doradztwa i udzielania pomocy merytorycznej (np. w przygotowaniu dokumentacji w celu utworzenia stowarzyszenia).

Rozdział VII

Okres realizacji programu

„Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie gminy Tuchola na rok 2023” będzie realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku.

Rozdział VIII

Sposób realizacji programu

1. W celu zapewnienia organizacjom pozarządowym możliwości zapoznania się z treścią projektu programu współpracy zostanie on umieszczony w biuletynie informacji publicznej, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tucholi i na stronie internetowej Gminy Tuchola www.tuchola.pl w zakładce „Konsultacje z organizacjami pozarządowymi”. Wersję papierową projektu będzie można otrzymać w Wydziale Spraw Obywatelskich, pokój nr 8.
2. Po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi, w sposób określony w rozdziale XI pkt 3 Programu, Burmistrz Tucholi ogłosi konkurs ofert.
3. Sprawozdanie z rocznej realizacji programu przedstawiane jest Radzie w terminie do 31 maja każdego roku za rok poprzedni.

Rozdział IX

Wysokość środków przeznaczanych na realizację programu

Na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w 2023 roku planuje się w projekcie budżetu kwotę **1 078 500,00 zł**, w tym **400 000,00 zł** z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji programu

W zakresie oceny współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi stosowane będą niżej wymienione wskaźniki:

- 1) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartym konkursie ofert,
- 2) liczba ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert,
- 3) liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert,
- 4) liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert,
- 5) liczba wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 6) liczba zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 7) liczba organizacji pozarządowych podejmujących po raz pierwszy zadania publiczne w oparciu o udzielone dotacje,
- 8) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu gminy na realizację zadań publicznych,

- 9) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych.

Rozdział XI

Informacje o sposobie tworzenia programu i o przebiegu konsultacji

1. Program współpracy jest opracowywany przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Uwzględnia on opinie i uwagi organizacji pozarządowych mogące usprawnić jego realizację, zgłoszone w terminie konsultacji.
2. Projekt programu współpracy podlega konsultacjom z organizacjami pozarządowymi w terminie nie krótszym niż 30 dni przed datą planowanych obrad Rady, podczas których program współpracy ma być uchwalany.
3. Konsultowanie ww. Programu z organizacjami pozarządowymi zostanie przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady dotyczącej konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi.
4. W celu rozeznania potrzeb finansowych organizacji pozarządowych na kolejny rok budżetowy organizacje pozarządowe przedkładają wnioski uwzględniające zamierzenia i oczekiwania wobec organów gminy w terminie do 30 września każdego roku.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są przez Burmistrza Tucholi w trybie zarządzenia.
2. Komisje konkursowe dokonują oceny ofert na podstawie kryteriów formalnych i merytorycznych.